

Nový občanský zákoník

Závazkové právo

Změna závazků

Část čtvrtá, Hlava I, Díl 6, § 1879-1907

Oddíl 1 Změna v osobě věřitele nebo dlužníka:

Pododdíl 1 Změna v osobě věřitele

Postoupení pohledávky § 1879-1886: odpovídá zásadně § 524n. DOZ

- Přechází vše (příslušenství, spojená práva, zajištění)
- Výjimky z postoupení: osobní povaha práva, změna obsahu, nepostižitelnost exekucí, rozpor s dohodou, zvláštní předpisy (např. sociální zabezpečení)
- Notifikace postupitelem nebo prokázání postupníkem (vč. zajištění)
- Odpovědnost postupitele vůči postupníkovi § 1885
 - Úplatné post.: odp.za existenci + za dobytost **nově ex lege** (DOZ: pokud se písemně zavázal k ručení za dobytost)
- Námitky dlužníka
- Odpovědnost za vady pohledávky: odkaz na odp. řádné/vady plnění

Postoupení souboru pohledávek (globální cese) § 1887

Postoupit lze i soubor pohledávek, ať již současných nebo budoucích, je-li takový soubor pohledávek dostatečně určen, zejména pokud se jedná o pohledávky určitého druhu vznikající věřiteli v určité době nebo o různé pohledávky z téhož právního důvodu.

Pododdíl 2

Změna v osobě dlužníka I

1. Převzetí dluhu § 1888-1891

(1) Kdo ujedná s dlužníkem, že přejímá jeho dluh, nastoupí jako dlužník na jeho místo, dá-li k tomu věřitel souhlas **původnímu dlužníku nebo přejímateli dluhu**.

- Při převodu zatížené věci zapsané ve veř. seznamu: vyvratitelná domněnka přechodu i dluhu zajištěného jistotou
- Nedá-li V souhlas, přejímateli vzniká (nepřímá) pov.-D
- Obsah závazku se nemění
- Zajištění T trvá, pokud vysloví souhlas
- Zrušení dluhu dosavadního dlužníka a nastoupení T se samostatnými povinnostmi: posoudí se jako novace

Pododdíl 2

Změna v osobě dlužníka II

2. Přistoupení k dluhu § 1892

(1) Kdo bez dlužníkovy souhlasu ujedná s věřitelem, že za dlužníka splní jeho dluh, stává se novým dlužníkem vedle původního dlužníka a je spolu s ním zavázán společně a nerozdílně –
dosud jen u peněžitého dluhu.

Pododdíl 2

Změna v osobě dlužníka III

Převzetí majetku § 1893-1894

3. (1) Převezme-li někdo od zcizitele veškerý majetek nebo jeho poměrně určenou část, stává se společně a nerozdílně se zcizitelem dlužníkem z dluhů, které s převzatým majetkem souvisí a o nichž nabyvatel při uzavření smlouvy věděl nebo musel vědět. Nabyvatel však není povinen plnit více, než kolik činí hodnota majetku, jehož takto nabyl.

Suma:

a) Přistoupení k dluhům zcizitele *ex lege* jako důsledek převzetí majetku (srov. § 1892)

b) Nabyvatel odpovídá solidárně se zcizitelem za dluhy, o nichž věděl, do výše nabytého majetku

c) Dluhy součástí majetku (?)

Pododdíl 3

Postoupení smlouvy

Postoupení smlouvy § 1895-1900

(1) Nevylučuje-li to povaha smlouvy, může kterákoli strana převést jako postupitel svá práva a povinnosti ze smlouvy nebo z její části třetí osobě, pokud s tím postoupená strana souhlasí a pokud nebylo dosud splněno.

Suma:

- a) Postoupení celého/části obsahu smlouvy postupitelem třetí osobě
- b) Podmínka souhlas postoupené strany
- c) Postoupení pozice dlužníka i věřitele (mělo by splňovat podmínky cese i intercese)
- d) Dosud nebylo plněno

Oddíl 2

Změny v obsahu závazků I

Stranám je na vůli ujednat si změnu svých práv a povinností - § 1901

Dosud výslovným důvodem změny zákon nebo dohoda

NOZ posiluje roli soudů – např. změna obsahu závazku rozhodnutím soudu (není vázán návrhy!) při podstatné změně okolností a nedohodě stran
- § 1766 (systematicky řazeno mezi účinky smlouvy)

Oddíl 2

Změny v obsahu závazků II

1. Novace § 1902

Dohodou o změně obsahu závazku se dosavadní závazek ruší a nahrazuje se novým závazkem. Může-li však dosavadní závazek vedle nového závazku obstát, má se za to, že nebyl zrušen.

2. Narovnání § 1903 (dosud v DOZ jako způsob zániku závazku)

(1) Dosavadní závazek lze **nahradit novým závazkem** i tak,

že si strany ujednáním upraví práva a povinnosti mezi nimi dosud sporné nebo pochybné. **Týká-li se narovnání věcného práva k věci zapsané do veřejného seznamu, nastávají účinky narovnání zápisem do tohoto seznamu**

(= závazkový institut s věcně právními účinky).

Suma - systémové odlišnosti změn v NOZ

- DOZ změny v subjektech:
 - Poukázka - § 1931n. (**NOZ v zániku splněním**)
- DOZ změny v obsahu:
 - Prodlení dlužníka - § 1968n.
 - Prodlení věřitele - § 1975n.
 - Fixní závazek - § 1980
(**NOZ v zániku splněním**)
- **NOZ nově:**
 - Narovnání (DOZ v zániku)
 - Změna rozhodnutím soudu